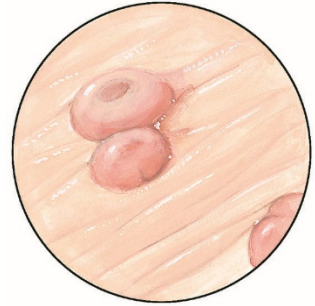

Molluscum contagiosum

Molluscum contagiosum (MC) เป็นโรคผิวหนังที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส Molluscum contagiosum virus (MCV) ซึ่งอยู่ในกลุ่ม Poxviridae ไวรัสนี้มีลักษณะพิเศษในการทำให้เกิดการเติบโตที่ผิดปกติของเซลล์ผิวหนัง ทำให้เกิดตุ่มนูนที่มีลักษณะเด่นคือศูนย์กลางบุ๋ม ภายในตุ่มเหล่านี้จะมีของเหลวที่เต็มไปด้วยไวรัส ซึ่งสามารถแพร่กระจายไปยังบุคคลอื่นได้ง่ายเมื่อสัมผัสโดยตรงกับผิวหนังที่ติดเชื้อหรือใช้สิ่งของร่วมกัน

กลไกของการติดเชื้อ

ไวรัส Molluscum contagiosum (MCV) มีโครงสร้างทางพันธุกรรมเป็น DNA virus ที่เข้าไปในเซลล์ผิวหนังและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเซลล์ keratinocytes (เซลล์ที่ประกอบเป็นชั้นหนังกำพร้า) โดยไวรัสจะทำให้เซลล์เหล่านี้มีการแบ่งตัวและเติบโตผิดปกติ ซึ่งทำให้เกิดการสะสมของเซลล์ที่เต็มไปด้วยไวรัส

1. การติดเชื้อที่เซลล์ผิวหนัง: MCV จะเข้าสู่ร่างกายผ่านการบาดเจ็บหรือการมีรอยแตกบนผิวหนัง จากนั้นมันจะเข้าสู่เซลล์ keratinocytes โดยตรง ทำให้เซลล์เหล่านี้มีการพัฒนาเป็นเซลล์ขนาดใหญ่ที่เรียกว่า molluscum bodies ซึ่งเต็มไปด้วยไวรัส

2. การแบ่งตัวและการแพร่กระจายของไวรัส: เมื่อเซลล์เหล่านี้ตายและแตกออก จะปล่อยไวรัสที่อยู่ภายในออกมาไปยังผิวหนังบริเวณรอบข้าง ซึ่งทำให้เกิดการแพร่กระจายของโรคไปยังผิวหนังส่วนอื่น ๆ และสู่ผู้อื่นที่สัมผัส

3. ระยะเวลาในการพักตัว: ไวรัสนี้มีระยะพักตัวค่อนข้างยาว ซึ่งมักจะอยู่ระหว่าง 2 สัปดาห์ถึง 6 เดือนก่อนที่จะเห็นตุ่มปรากฏขึ้นบนผิวหนัง

อาการและลักษณะของตุ่ม

- ลักษณะของตุ่ม: ตุ่มของ Molluscum contagiosum มักจะมีลักษณะเป็นตุ่มนูนเล็ก ๆ ขนาดประมาณ 0.5–5 มม. มีศูนย์กลางบุ๋มลึกลงไป ซึ่งอาจจะมีสีเหมือนผิวหนังปกติหรือมีสีขาว/ใส

- ตำแหน่งการเกิดตุ่ม: ตุ่มเหล่านี้มักเกิดในบริเวณที่มีการสัมผัสหรือสัมผัสบ่อย ๆ เช่น ใบหน้า, คอ, รักแร้, ขา, อวัยวะเพศ หรือบริเวณที่มีการถูกรวมกลุ่ม

- การจัดกลุ่มของตุ่ม: มักจะพบตุ่มในลักษณะที่มีหลายตุ่มอยู่ใกล้กัน ซึ่งทำให้ดูเหมือนกลุ่มตุ่มที่ขึ้นพร้อมกัน

- ไม่มีอาการเจ็บปวด: โดยทั่วไปแล้วตุ่มมักจะไม่มีเจ็บหรือคัน แต่บางคนอาจมีอาการคันเล็กน้อย หรืออาจเกิดการอักเสบที่เกิดจากการติดเชื้อทุติยภูมิจากการเกา

การวินิจฉัย การวินิจฉัย Molluscum contagiosum โดยทั่วไปทำได้จากการสังเกตลักษณะทางคลินิกของตุ่มที่มีลักษณะเด่น คือ ตุ่มที่มีศูนย์กลางบุ๋มและมักไม่เจ็บปวด การปรากฏตัวของตุ่มในกลุ่มและตำแหน่งต่าง ๆ บนผิวหนัง รวมถึงการมีประวัติการสัมผัสกับผู้ติดเชื้อหรือสิ่งของร่วมกัน

หากจำเป็น แพทย์อาจใช้วิธีการทดสอบเพิ่มเติม เช่น:

- การตรวจทางจุลชีววิทยา: การขูดเนื้อเยื่อจากตุ่มเพื่อนำมาตรวจสอบเพื่อยืนยันการติดเชื้อจากไวรัส
- PCR (Polymerase Chain Reaction): การตรวจหา DNA ของไวรัส MCV ในตัวอย่างผิวหนังที่ติดเชื้อ

วิธีการรักษา

1.การรักษาแบบไม่ใช้ยา: โดยทั่วไปแล้ว Molluscum contagiosum มักจะหายไปเองภายในเวลา 6 เดือนถึง 2 ปี โดยไม่จำเป็นต้องใช้การรักษาพิเศษ

2.การรักษาด้วยยา: Imiquimod: ครีมที่ใช้ทาผิวหนังเพื่อกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย โดยการเพิ่มการผลิตสารที่ช่วยให้เซลล์ที่ติดเชื้อถูกทำลาย Cantharidin: สารที่ทาลงบนตุ่มเพื่อทำให้ตุ่มบวมและแตกออก ทำให้ไวรัสภายในถูกกำจัดออกจากร่างกาย

3.การรักษาด้วยวิธีการทางการแพทย์: Cryotherapy (การใช้ไนโตรเจนเหลว): การใช้น้ำเย็นจัดจากไนโตรเจนเหลวเพื่อทำให้ตุ่มแข็งและหลุดออกไป การใช้เลเซอร์: การใช้แสงเลเซอร์ในการลบหรือลดขนาดของตุ่ม การขูดหรือตัดออก: แพทย์อาจเลือกใช้วิธีนี้เมื่อมีการติดเชื้อทุติยภูมิ หรือมีตุ่มจำนวนมากที่ไม่หายไป

4.การรักษาภาวะแทรกซ้อน: หากเกิดการติดเชื้อแบคทีเรียทุติยภูมิจากการเกา สามารถใช้ยาปฏิชีวนะในการรักษา การป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อผ่านการหลีกเลี่ยงการสัมผัสและเกา

วิธีป้องกันการติดเชื้อ

การป้องกันการติดเชื้อ Molluscum contagiosum สามารถทำได้ดังนี้:

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผิวหนังที่ติดเชื้อหรือใช้สิ่งของร่วมกัน เช่น ผ้าขนหนู, เสื้อผ้า, หรืออุปกรณ์กีฬา
- รักษาความสะอาดของร่างกาย โดยการล้างมือให้สะอาดและไม่สัมผัสตุ่ม
- หลีกเลี่ยงการเกาเพื่อลดการแพร่กระจายของไวรัส

การติดเชื้อซ้ำ

การติดเชื้อ Molluscum contagiosum อาจเกิดซ้ำได้ในผู้ที่มีระบบภูมิคุ้มกันอ่อนแอ เช่น ผู้ป่วย HIV, ผู้ที่ใช้ยากดภูมิคุ้มกัน หรือผู้ที่อยู่ในช่วงการรักษาด้วยเคมีบำบัด ในกรณีเหล่านี้จำเป็นต้องมีการรักษาที่เข้มงวดและต่อเนื่องมากขึ้น

สรุป Molluscum contagiosum โดยทั่วไปไม่ถือว่าเป็นโรคร้ายแรง แต่สามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตได้ โดยเฉพาะในเรื่องของการสร้างความกังวลทางด้านสุนทรียภาพ ผิวหนังอาจมีแผลเป็นหรือลักษณะทางกายภาพที่ไม่พึงประสงค์

